

Co-funded by
the European Union

SMP-COSME-2021-OTPORNOST
Ref. br. Projekt 101074123
Projekt eLabHauSE.rur
Lokalni akcijski plan socijalne ekonomije

Laboratoriji socijalne ekonomije za novi Bauhaus u europskim ruralnim zajednicama

Lokalni akcijski plan socijalne ekonomije

Organizacija: Agencija za ruralni razvoj Zadarske županije - AGRRA

Država : Hrvatska

Sažetak :

1) Uvod:	3
a) <i>Ciljevi Akcijskog plana socijalne ekonomije</i>	3
b) <i>LabHauSE: Laboratoriji socijalne ekonomije za novi Bauhaus u europskim ruralnim zajednicama</i>	3
2) Izrada Akcijskog plana socijalne ekonomije	5
Lokalni akcijski plan - Benkovac	6
a) <i>Identificirane radnje</i>	8
b) <i>Vremenski okvir utvrđenih radnji</i>	12
3) Zaključci i preporuke za stvaranje LabHauSE "Laboratorija socijalne ekonomije za novi Bauhaus u europskim ruralnim zajednicama"	14

1) Uvod:

Akcijski plan socijalne ekonomije pisani je dokument koji **uključuje** obveze dionika koji su sudjelovali u projektu i posebno u procesima sudjelovanja **u djelovanju, potpisan od strane svih uključenih strana u svakoj** od zemalja.

a) Ciljevi Akcijskog plana socijalne ekonomije

Cilj je pridobiti **predanost** lokalnih **dionika** za **prijenos i implementaciju** laboratorija **socijalne ekonomije** **nadahnutih novim europskim Bauhausom** koji su **zajednički** dizajnirani tijekom projekta; također osigurava učinak i održivost nakon životnog vijeka projekta.

Svaki plan uključivat će **viziju o tome kako bi se ruralne lokalne zajednice** trebale baviti **ekološkom i digitalnom transformacijom** kroz **pristup New Bauhaus** koji je utjelovljen u LabHauSE laboratorijima koji su suosmišljeni u projektu.

Predviđeno je najmanje **5 preporuka iz svakog lokalnog akcijskog plana**.

b) LabHauSE : Laboratoriji socijalne ekonomije za novi Bauhaus u europskim ruralnim zajednicama

Laboratorij **socijalne ekonomije za novi Bauhaus u europskim ruralnim zajednicama (LabHauSE)** temeljna je komponenta Akcijskog plana socijalne ekonomije. Njegov glavni cilj je olakšati prijenos i provedbu načela Novog Bauhauusa u ruralnim zajednicama, promičući socijalnu ekonomiju kao ključni alat za ekološku i digitalnu transformaciju.

LabHauSE igraju ključnu ulogu kako u identifikaciji dobrih praksi u europskom Novom Bauhausu, tako i u osmišljavanju i testiranju akcijskih planova definiranih na lokalnoj razini u različitim europskim ruralnim zajednicama, kao i Plana puta za prijenos i replikaciju ove preporuke. Stoga će 4 lokalna akcijska plana i mapa puta služiti kao smjernica za implementaciju i prijenos ovih LabHauSE- ova na različitim europskim teritorijima.

LabHauSE je inovativan pristup rješavanju ekoloških i digitalnih izazova u europskim ruralnim zajednicama. Temelji se na predanosti djelovanju svih strana uključenih u projekt i lokalnim procesima sudjelovanja identificiranim tijekom projektnih događaja. LabHauSE se nadovezuje na elemente identificirane tijekom projektnih događaja i ima za cilj promicanje održive transformacije i uključivanja u europske ruralne zajednice, u skladu s ciljevima europskog Novog Bauhauusa.

❖ Ciljevi LabHauSE :

1. **Olakšati implementaciju načela novog europskog Bauhauusa u ruralnim zajednicama.**

2. Promicati **socijalnu ekonomiju** kao **pokretač** transformacije i održivog razvoja.
3. Poticati aktivno **sudjelovanje lokalnih dionika u definiranju i provedbi projekata** vezanih uz Novi Bauhaus i socijalnu ekonomiju.

❖ Ključne komponente :

- **Lokalne najbolje prakse:** Temelji se na lokalnim najboljim praksama i projektima identificiranim tijekom projektnih događaja, usklađenih s vrijednostima europskog Novog Bauhauusa (ljepota, uključenost, zeleni prijelaz i digitalni prijelaz). Pogledajte [dobre prakse](#).
- **Prioritetne aktivnosti:** Aktivnosti identificirane tijekom projektnih događanja postaju potencijalni prioritetni projekti koji će se provoditi u svakoj ruralnoj zajednici. Ti su projekti odabrani na temelju njihove usklađenosti s vrijednostima Novog Bauhauusa. Pogledajte [Lokalne akcijske planove](#).
- **Vizija i ciljevi:** Svaki LabHauSE uključuje specifičnu viziju o tome kako se pozabaviti ekološkom i digitalnom transformacijom u ruralnoj zajednici, usklađenu s načelima Novog Bauhauusa. Pogledajte [Manifest za ruralni LabHauSE](#).

LabHauSE će se razvijati kroz izvođenje specifičnih projekata, gdje se obveze djelovanja primjenjuju i provode u suradnji s lokalnim dionicima. Projekti će biti osmišljeni tako da zadovolje vrijednosti Novog Bauhauusa i promiču održivost u zajednici.

Osim toga, znanje i rezultati generirani kroz LabHauSEs dijele se i prenose u druge europske ruralne zajednice, promičući ponavljanje najboljih praksi i uspješnih projekata.

2) Izrada Akcijskog plana socijalne ekonomije

Tijekom lokalnih sudioničkih događaja u svakoj zemlji, sudionici (sastavljeni od dionika i korisnika projekta) zamoljeni su da identificiraju i *sanjaju* o barem jednoj akciji koja je potrebna u njihovim ruralnim zajednicama, kao korak bliže inkluzivnijem, održivijem i pristupačnijem budućnost.

Nakon izrade nacрта, svi su sudionici označili ove radnje na ljestvici od 1 do 5 (5 je najviša ocjena), uzimajući u obzir vrijednosti novog europskog Bauhauusa: ljepotu, uključenost, zeleni prijelaz i digitalni prijelaz. Stoga su radnje s najvišom ocjenom smatrane najprikladnijima za zadovoljenje potreba ruralnog stanovništva, a također i najsukladnijima s vrijednostima NEB-a.

Ovo su radnje navedene u sljedećem odjeljku, od višeg do najnižeg rezultata, a koje će sačinjavati Akcijski plan socijalne ekonomije za svaki teritorij.

Lokalni akcijski plan – Benkovac

Uvod:

Lokalni akcijski plan za Grad Benkovac, Hrvatska, temelji se na uspjesima i naporima gradske uprave zajedno s mještanima i stanovnicima susjednih mjesta. Grad Benkovac izradio je Intervencijski plan. Plan je donesen 2014. godine i to su bili počeci provedbe programa. Program prvenstveno uključuje integriranu urbanu obnovu 5 ratom pogođenih pilot područja, među kojima je bio i Benkovac.

Svaki od gradova poslužio je kao temelj za provedbu pojedinačnih projekata koji doprinose razvojnim prioritetima i ciljevima utvrđenim u interventnim planovima.

Ideja Intervencijskog plana je učiniti grad što ugodnijim za život uz kontinuiran i održiv rast gospodarske aktivnosti.

Razvojni ciljevi:

- Područje: Iskoristiti potencijale prostornog značaja Grada Benkovca kroz očuvanje i održivo korištenje prostornih resursa.
- Društvo: Jačati ulogu Grada Benkovca kao središta društvenog života i podizati standard građana
- Gospodarstvo grada: Povećati kapacitete na području Grada Benkovca za razvoj malog i srednjeg poduzetništva, s naglaskom na poljoprivrednu i ekološku proizvodnju, prerađivačke djelatnosti, promet i održivi turizam.

Problemi zajednice: Problem je uništena infrastruktura zbog nedostatka razvojnih inicijativa i ulaganja te zbog lošeg održavanja. Ovakvo stanje prirodno predstavlja jedan od ključnih problema društvenog i gospodarskog razvoja grada, ali i prepreku novom doseljavanju ili smanjenju depopulacije povećanjem atraktivnosti samog grada za život.

Sažetak lokalnog akcijskog plana:

Lokalni participativni događaj održan je 6. srpnja i 25. srpnja 2023. u Benkovcu, Hrvatska. Ovaj se događaj temeljio na OASIS metodologiji koja ima za cilj mobilizirati zajednicu kroz različite faze procesa: zahvalan pogled - ljubav - san - briga - akcija - slavlje.

Kako je metodologija OASIS-a usmjerena na brzu transformaciju javnog prostora utemeljenu na zajednici, tijekom Lokalnih participativnih događaja od sudionika se tražilo da donesu nove ideje za transformaciju javnog prostora u staroj gradskoj jezgri.

1. Mapiranje evaluacija (individualnih i grupnih):

Sudionici su pozvani da razmisle o akciji, inicijativi ili projektu koji može pomoći transformirati naše teritorije u ljepša, inkluzivnija i održivija ruralna mjesta. Svi su trebali sudjelovati na način da predlože konkretna rješenja koja bi mogla unaprijediti viziju održivog razvoja.

2. Izgradnja zajedničkog sna (individualnog i grupnog):

Nakon identificiranja inicijative, sudionici su bili potaknuti da pojedinačno vizualiziraju budućnost grada u sljedećih pet godina.

Svaki sudionik imao je priliku predstaviti svoje viđenje na panou.

3. Plenarno izlaganje Snova

U ovom dijelu događanja svaka je grupa predstavila vlastitu viziju kako bi grad trebao izgledati u sljedećih pet godina. Nakon što je svaka grupa predstavila svoje mišljenje, ideje grupa su spojene i integrirane u jedan veliki panel. Panel je predstavio niz ideja svih sudionika.

4. Definicija i prioriteta djelovanja (pojedinačni i grupni)

Nastavak dosadašnjih aktivnosti svaki je sudionik izradio detaljan obrazac u kojem je identificirao radnju koja predstavlja prvi korak prema ostvarenju njihovih snova. Svaka radnja uključivala je opisni naslov, specifični cilj i potrebe koje su zahtijevale hitnu akciju. Naknadno su ti prijedlozi za djelovanje podijeljeni među svim sudionicima i kasnije zajednički evaluirani.

Profil sudionika:

Sudionici događaja bili su ljudi uglavnom zainteresirani za rast gospodarstva :

- Mali i srednji poduzetnici;
- Lokalni proizvođači
- Lokalne civilne organizacije
- Lokalna javna vlast
- Javnost

Budući ciljevi grada Benkovca :

- Više zelenih površina
- Moderna dječja igrališta
- Više sportskih škola, klubova i dvorana
- Solarne klupe
- Solarni paneli
- Projekt "Pametne škole" - uštedite energiju i novac
- Montaža vjetrenjače
- Zero waste gospodarenje
- Borba protiv odlaganja otpada na području
- 3 'R's - Reduce, Reuse, Recycle (Smanji, ponovno upotrijebi, Recikliraj) sustav
- Poticanje individualnih proizvođača, prerađivača i proizvođača u organskoj i ekološkoj proizvodnji

Zaključak događaja:

Događaj je završio sa spoznajom da ima još posla za napraviti i doprinijeti ciljevima intervencijskog plana. I dalje postoji potreba za društvenim aktivnostima koje će pomoći infrastrukturi grada.

U tom slučaju, ova tema bit će predmet rasprave na budućim događanjima i okruglim stolovima.

a) Identificirane radnje

U sljedećoj tablici prikazane su aktivnosti koje su razvijene i identificirane tijekom lokalnih sudioničkih događaja, rangirane od najvišeg NEB rezultata do najnižeg.

Tablica uključuje opis akcija koje su razvili sudionici Lokalnih aktivnosti sudjelovanja, kao i sredstva za provedbu ove akcije na teritoriju, raspored provedbe i tko će biti subjekt ili dionik odgovoran za to.

NEB bodovi	Naziv radnje	Cilj	Opis	Što je potrebno da se pokrene	Kada će se implementirati	Odgovorni subjekt/dionik za njegovu provedbu	Dokumenti/veze na reference (ako su dostupni)
	Subota na tržnici	Prodaja zdravih, domaćih proizvoda vrhunske kvalitete, bez PDV-a	inicijativa koja će se jednom mjesečno održavati na lokalnoj benkovačkoj tržnici s ciljem prodaje zdravih, domaćih proizvoda vrhunske kvalitete.	Predanost organizacijske sposobnosti sudionika i	2024/2026 Jedna subota svakog mjeseca tijekom godine	Grad Benkovac	
	Volonterske akcije	uređenje i čišćenje javne zelene (šumske) površine od smeća	Udruge koje djeluju na području grada Benkovca da zajedničkim snagama organiziramo akcije uređenja i čišćenja našeg grada - pripremimo sve potrebne alate, uključimo sve zainteresirane.	Predanost sudionika i organizacijske vještine, alati	2024/2026 Najmanje 4 puta godišnje	koordinacija lokalnih civilnih organizacija	
	Upoznajmo svoje nasljeđe	grad koji slavi kulturnu i tradicijsku baštinu mjesta	Glazbeno-scenska djelatnost, organizacija i podrška manifestacijama	Predanost organizacijske sposobnosti sudionika i	2024/2029 Ljeti svaki vikend, zimi barem jednom	lokalna civilna kulturna organizacija, Turistička	

			koje promoviraju kulturnu baštinu, priredbe, prezentacija domaćih proizvoda			zajednica Grada Benkovca	
	Biciklističke staze	Upoznajte zavičaj kroz kretanje, povežite sve dijelove benkovačkog kraja	Organizirajte vikend vožnju biciklom kako biste obišli najudaljenije dijelove benkovačkog kraja, istražili i upoznali svoj zavičaj; uključiti javnost; promovirati kuće za odmor, vinograde, maslinike smještene uz biciklističke rute;	Predanost organizacijske sposobnosti sudionika	i 2024/2026	Turistička zajednica	
	Kreativne radionice	Poticati kreativno stvaralaštvo u cilju izrade suvenira koji bi bili izloženi i prigodno prodavani u sklopu događanja koja se održavaju ljeti.	Okupljati se u Gradskoj knjižnici svaki mjesec, poticati kreativno stvaranje, kako bi se izradili suveniri koji bi bili izloženi u sklopu događanja koja se održavaju u ljetnim danima ili	Predanost organizacijske sposobnosti sudionika	i 2024/2026	Grad Benkovac , Turistička zajednica	

			za vrijeme godišnjih odmora.				
--	--	--	---------------------------------	--	--	--	--

b) Vremenski okvir identificiranih radnji

GODINA: 2024

SIJEČANJ		VELJAČA	
Radnja 1	Podizanje svijesti o važnosti domaćih proizvoda	Radnja 1	Uključivanje lokalnog stanovništva
Radnja 2	Zeleni rast i održivi razvoj	Radnja 2	Uključivanje javnosti
Radnja 3	Podizanje svijesti o važnosti kulturne baštine	Radnja 3	Promicanje projekata koji podržavaju kulturnu baštinu
Radnja 4	Poticanje sportskih aktivnosti	Radnja 4	Poticanje zdravog načina života
Radnja 5	Kreativna radionica za djecu	Radnja 5	Sudjelovanje djece na lokalnom sajmu
OŽUJAK		TRAVANJ	
Radnja 1	Doprinos lokalnih vlasti	Radnja 1	Uključivanje više ljudi
Radnja 2	Otvorenost i odgovornost su prioritet u građanskom životu	Radnja 2	"Tri R" za pomoć planetu
Radnja 3	Organizacija kulturno-umjetničkih događanja	Radnja 3	Uključivanje lokalnog stanovništva
Radnja 4	Upoznajte zavičaj kroz pokret	Radnja 4	Diverzifikacija turističke ponude
Radnja 5	Organizacija kreativne radionice za odrasle	Radnja 5	Zdravo starenje pružanjem umjetnosti
SVIBANJ		LIPANJ	
Radnja 1	Češće organiziranje lokalnog sajma	Radnja 1	Razmjena iskustava s ljudima iz drugih zemalja
Radnja 2	Uključivanje mladih u podizanje svijesti o važnosti okoliša	Radnja 2	Uključivanje turista u lokalne akcije
Radnja 3	Predstavljanje kulture na lokalnom sajmu	Radnja 3	Organizacija sajma kulturne baštine
Radnja 4	Sport kao strategija diversifikacije turističke ponude	Radnja 4	Poticanje ulaganja u sportske projekte
Radnja 5	Sudjelovanje u lokalnim radionicama, učenje o povijesti	Radnja 5	Interaktivno učenje
SRPANJ		KOLOVOZ	
Radnja 1	Privlačenje više turista	Radnja 1	Uključivanje turista u kreativne radionice organizirane u sklopu sajma

Radnja 2	Promicanje odvajanja otpada	Radnja 2	Organizacija obrazovanja za zaštitu okoliša
Radnja 3	Organizacija kreativnih radionica temeljenih na kulturnoj baštini	Radnja 3	Razgled grada kulturnih znamenitosti za turiste
Radnja 4	Biciklizam kao dio održive turističke ponude	Radnja 4	Spoj kulture i biciklizma
Radnja 5	Iskustva suradnje	Radnja 5	Trening prezentacijskih vještina

RUJAN		LISTOPAD	
Radnja 1	Proširenje ponude	Radnja 1	Podizanje svijesti o kvaliteti hrane domaćih proizvoda
Radnja 2	Uključivanje lokalnih udruga	Radnja 2	Poticanje lokalnih poduzetnika na zaštitu okoliša
Radnja 3	Osnivanje udruga koje podupiru kulturu	Radnja 3	Glazbeno-scenska djelatnost
Radnja 4	Promocija kuća za odmor, vinograda i maslinika uz biciklističke staze	Radnja 4	Uključivanje lokalnog stanovništva
Radnja 5	Demonstracije proizvoda kao radionica	Radnja 5	Iskustva suradnje

STUDENI		PROSINAC	
Radnja 1	Uključivanje lokalnih udruga	Radnja 1	Organiziranje božićnog sajma s domaćim proizvodima
Radnja 2	Poticanje lokalnih poduzetnika na ekološku proizvodnju	Radnja 2	Podrška lokalnih vlasti
Radnja 3	Podrška lokalnih vlasti	Radnja 3	Edukacija mladih o važnosti kulturne baštine
Radnja 4	Organizacija turističke ture "Bike and Wine".	Radnja 4	Uključivanje lokalne turističke zajednice
Radnja 5	Uključivanje lokalnih vlasti	Radnja 5	Uključivanje lokalne turističke zajednice

3) Zaključci i preporuke za stvaranje LabHauSE “Socijalna ekonomija laboratoriji za novi Bauhaus u europskim ruralnim zajednicama”

Oslanjajući se na kolektivnu inteligenciju lokalnih zajednica (lokalne javne vlasti, poduzeća socijalne ekonomije, dionici, opća javnost), glavni cilj ove akcije bio je poticanje zelene i digitalne tranzicije. Stvaranje LabHauSE laboratorija olakšalo bi i promicalo otpornije, održivije i inkluzivnije zapošljavanje i društvene mogućnosti u ruralnim područjima. Dodatna vrijednost ovog projekta je angažman lokalnog stanovništva.

